

مبانی نظری ۶

موضوع : نقش تاریخ در معماری

مدرس : دکتر حسین صفری

تعبیر از تاریخ

❖ واکاوی و شناخت طبیعت در بستر زمان را

می توانیم تعبیر به تاریخ نماییم. طبیعت در این

عبارت مشتمل بر انسان و جهان عینی می باشد.

رابطه تاریخ و معماری

❖ معماری دینی بر تاریخ تاکید زیادی می کند.

❖ بطور مثال معماری کلیساها:

❖ در ابتدا از باسیلیکای رومی گرفته شده است. نحوه شکل گیری فضا و تزئیناتی که در فضای

داخلی آن استفاده می شده مبتنی بر روایت های تاریخی می باشد که از زندگی حضرت مسیح

گرفته شده است.

رابطه تاریخ و معماری

- ❖ در معماری مساجد نیز نقش تاریخ بسیار پر رنگ می باشد.
- ❖ مساجد اولیه شبستانی بودند و از الگوی مسجد اولیه پیامبر استفاده نموده اند.
- ❖ مسجد جامع فهرج با اینکه شبستانی است ولی پوشش آن از گنبد هایی که سطح مقطع آن بیضی می باشد و شباهت به معماری کاخ سروستان و یا فیروز آباد دارد.
- ❖ این نگاه تاریخی را می توان در تمام معماری های دینی مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

معماری مدرن و تاریخ

- ❖ پس از معماری گوتیک و معماری رنسانس با با معماری مدرن مواجه می شویم.
- ❖ گوتیک در معنی به وحشی های تعبیر می شود. مردمان غرب برای گذر از دنیای دینی خود چنین قالب اسمی را بر خود نهادند و از آن بعنوان (Dark Age) یا همان عصر و دوره تاریکی یاد می کنند و بر این گمان هستند که به قوه عقل توانستند در بازه رنسانس و عصر روشنگری از درون تاریکی ها خود را نجات دهند. این نگرش باعث بر آن شد که در معماری مدرن یک دلزدگی نسبت به تاریخ برای ایشان ایجاد شود بطوریکه برخی به نفرت از آن یاد می نمودند. آدولف لوس با عبارت شعار انگیز خود بر همین امر تکیه داشت. آدولف لوس بیان داشت: (تزئینات جنایت است).

معماری مدرن و تاریخ

❖ نکته در اینجا خواهد بود که منظور نظر آدولف لوس از تزئینات چه می تواند باشد. در معماری مذهبی منظور از تزئینات بنا به دلایل فلسفی و اعتقادی تاکید و تکیه بر عقاید دینی بود. با توجه به دلایلی که ذکر شد چون در نظر داشتند که دوره تاریخی خود را نادیده بگیرند تزئینات را جنایت می دانستند و سعی در زدودن آن از معماری داشتند.

❖ همان طور که می دانیم با انتقادات اشخاصی مانند چارلز جنکز، ونتوری، برادران کریر دنیای مدرن که تاریخ و فرهنگ را نادیده می گرفت به چالش کشیده شد و با نابودی پراوت ایگو شکست دنیای مدرن اعلام شد.

پست مدرن و تاریخ

- ❖ در دنیای پست مدرن (بعد مدرن یا بقول برخی فرا مدرن) نقش تاریخ دوباره پررنگ شد.
- ❖ البته تعابیر از تاریخ متفاوت می باشد. عده ای چون برادران کریر تاکید بر هندسه و تاریخ کلاسیک داشتند. عده ای چون ونچوری به تاریخ نگاه بومی گرایانه داشتند. حتی آنانی که در معماری های تک نیز سعی و تلاش می کردند بازم نگاه تاریخی داشتند و تاریخ را از جنبه تکنیکی و تکنولوژیکی مورد بررسی قرار می دادند.
- ❖ یکی از نگاه های تاریخی نگاه تحلیل هندسی بر معماری گذشته است که خود ارتباط با عقاید گذشته را مشخص می دارد و در جلسات آتی به آن پردازش می شود.